

Motion till riksdagen 2024/25:2325

av Joakim Järrebring m.fl. (S)

Åtgärder för att minska nikotinanvändningen i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa standardiserade och neutrala förpackningar för alla nikotinprodukter i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvidga och intensifiera utbildningskampanjer riktade mot ungdomar och deras vårdnadshavare om de hälsomässiga riskerna med nikotin och tobaksprodukter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att successivt sänka nikotinhalten i alla tobaksprodukter till minimala nivåer och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda smaksättning av alla nikotinprodukter, inklusive e-cigarett och snus, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Nikotinberoende är ett allvarligt folkhälsoproblem som orsakar omfattande lidande och kostnader för samhället. Trots att andelen rökare har minskat i Sverige de senaste decennierna, är användningen av andra nikotinprodukter, som snus och e-cigarett, fortfarande hög, särskilt bland unga. För att skydda framtida generationer från nikotinberoende och dess negativa hälsoeffekter är det nödvändigt att vidta kraftfulla åtgärder.

En av de mest effektiva metoderna för att minska attraktionskraften hos nikotinprodukter, särskilt bland ungdomar, är att införa standardiserade och neutrala förpackningar. Forskning från länder som Australien och Storbritannien visar att sådana åtgärder minskar tobaksanvändningen genom att göra produkterna mindre attraktiva och därmed mindre benägna att locka nya användare.

En annan åtgärd som har visat sig vara effektiv är att successivt sänka nikotinhalten i alla tobaksprodukter. Detta har som syfte att minska beroendet och göra det lättare för användare att sluta. Nya Zeeland har varit en föregångare på detta område och har implementerat åtgärder för att kraftigt minska nikotinhalten i cigaretter och andra tobaksprodukter.

En stor anledning till att nikotinprodukter, särskilt e-cigarett och snus, är attraktiva för ungdomar är smaksättningen. Smaker som frukt, godis och mint maskerar den naturligt bittra smaken av nikotin, vilket gör produkterna mer tilltalande för unga och bidrar till att de börjar använda dessa produkter. Ett förbud mot smaksättning skulle minska denna attraktionskraft och därmed minska antalet unga som börjar använda nikotinprodukter. Länder som USA har redan infört liknande förbud mot smaksättning av e-cigarett, vilket har visat sig vara ett effektivt steg i att minska ungdomars användning.

Joakim Järrebring (S)

Paula Örn (S)

Kenneth G Forslund (S)